

From: Ευθύμιος Τσιατούρας [<mailto:etsiatouras@mou.gr>]

Sent: Friday, February 16, 2024 1:35 PM

To: info@geotee.gr

Subject: Διευκρινήσεις Προδημοσίευσης 1ης Πρόσκλησης για την παρέμβαση Π3-75.1
«Εγκατάσταση Γεωργών Νεαρής Ηλικίας»

Συνάδερφοι καλησπέρα,

Εδώ μπορείτε να βρείτε διευκρινήσεις όσον αφορά την Προδημοσίευση της 1^{ης} Πρόσκλησης των γεωργών νεαρής ηλικίας (Παρέμβαση Π3-75.1).

Οι διευκρινήσεις αφορούν:

1. Στην ηλικία που πρέπει να έχει ο ενδιαφερόμενος για να είναι επιλέξιμος στο πρόγραμμα γεωργών νεαρής ηλικίας,
2. Στο φορέα που μπορεί να παρέχει εκπαίδευση γεωτεχνικής κατεύθυνσης στον υποψήφιο που έχει μόνο απολυτήριο Γυμνασίου και τις προϋποθέσεις αυτής,
3. Στα επαγγελματικά προσόντα που μπορεί να έχει ο υποψήφιος που έχει μόνο απολυτήριο Γυμνασίου,
4. Στη βεβαίωση νεοεισερχόμενου στον αγροτικό τομέα επαγγελματία αγρότη από το ΜΑΑΕ,
5. Στον υπολογισμό των τυπικών αποδόσεων των ΕΑΕ προηγούμενων ετών και αρχικής κατάστασης,
6. Στον υπολογισμό της τυπικής απόδοσης των 10.000 ευρώ των εκτροφών της αρχικής κατάστασης
7. Στη/στο σύζυγο του/της υποψηφίου,
8. Στις στρατιωτικές υποχρεώσεις των υποψηφίων,
9. Στον υπολογισμό των τυπικών αποδόσεων φυτειών νεαρής ηλικίας κατά τα προηγούμενα έτη, την αρχική κατάσταση και την μελλοντική κατάσταση,
10. Την αξιολόγηση του υποψηφίου ως εν διαστάσει,
11. Στις συστεγαζόμενες πτηνοτροφικές εγκαταστάσεις,
12. Στις εκτάσεις που είναι φυτευμένες με οινοποιήσιμες ποικιλίες αμπέλου,
13. Στους ξενόγλωσσους τίτλους σπουδών.

Με εκτίμηση,

Ευθύμιος Τσιατούρας

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Γενική Γραμματεία Κοινής Αγροτικής Πολιτικής

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Παρεμβάσεων Αγροτικής Ανάπτυξης

Μονάδα Ενισχύσεων στις Γεωργικές Εκμεταλλεύσεις

210 5275210, etsiatouras@mou.gr

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

Μονάδα Ενισχύσεων στις Γεωργικές
Εκμεταλλεύσεις

Ταχ. Διεύθυνση: Λεωφ. Αθηνών 54-56

Ταχ. Κώδικας: 104 41 (ΑΘΗΝΑ)

Πληροφορίες: Κ. Πανοπούλου

Ε. Τσιατούρας

Τηλέφωνο: 210 527 5230

210 527 5210

Ηλ. Ταχυδρομείο: kpanopoulou@mou.gr
etsiatouras@mou.gr

Αθήνα, 16-02-2024

ΑΠ: 408

**ΠΡΟΣ Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας
των Περιφερειών**

(αποστολή με e mail)

ΘΕΜΑ: «Διευκρινήσεις όσον αφορά την Προδημοσίευση της 1^{ης} Πρόσκλησης για την υποβολή αιτήσεων στήριξης προς ένταξη στην παρέμβαση Π3-75.1 «Εγκατάσταση Γεωργών Νεαρής Ηλικίας» του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ) της Ελλάδας 2023–27»

ΣΧΕΤ.: Η υπ' αρ. 2404/12-12-2024 Προδημοσίευση της 1^{ης} Πρόσκλησης για την υποβολή αιτήσεων στήριξης προς ένταξη στην παρέμβαση Π3-75.1

Στο πλαίσιο της Προδημοσίευσης της 1^{ης} Πρόσκλησης για την υποβολή αιτήσεων στήριξης προς ένταξη στην παρέμβαση Π3-75.1 «Εγκατάσταση Γεωργών Νεαρής Ηλικίας» του ΣΣ ΚΑΠ, σας διευκρινίζουμε τα παρακάτω:

1. Δικαίωμα υποβολής αίτησης στήριξης στην Παρέμβαση Π3-75.1 έχουν όσοι:
  - 1.1. Κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης έχουν συμπληρώσει τα 18 έτη τους και έτσι έχουν αποκτήσει δικαιοπρακτική ικανότητα, δηλαδή υποψήφιος που κλείνει τα 18 έτη στις 15 Νοεμβρίου 2024 είναι επιλέξιμος για ένταξη στο μέτρο, όσον αφορά αυτό το κριτήριο, εφόσον η αίτηση για ένταξη στο μέτρο γίνει από τις 15 Νοεμβρίου 2024.
  - 1.2. Όσοι έχουν γεννηθεί από 1/1/1984 και μετά. Σύμφωνα με τον ορισμό που υπάρχει στην ΥΑ 519/135068/5.5.2023 (Β'3071), άρθρο 3, παρ. 18 «ως γεωργός νεαρής ηλικίας νοείται το φυσικό πρόσωπο με ανώτατο όριο ηλικίας τα 40 έτη κατά το έτος υποβολής». Καθώς το έτος υποβολής είναι το 2024 σύμφωνα με τον ανωτέρω ορισμό επιλέξιμοι είναι όσοι κλείνουν τα 40 έτη οποιαδήποτε στιγμή εντός του 2024. Κάποιος που έχει γεννηθεί πριν την 1.1.1984 έχει κλείσει τα 40 έτη το 2023 και άρα δεν είναι επιλέξιμος.
2. Για τις περιπτώσεις που κάποιος υποψήφιος έχει μόνο απολυτήριο Γυμνασίου απαιτείται γεωτεχνική εκπαίδευση διάρκειας τουλάχιστον 150 ωρών ή επαγγελματικά προσόντα, όπως αυτά ορίζονται στην παρ. 4.1.6 της προδημοσίευσης. Η γεωτεχνική εκπαίδευση μπορεί να παρασχεθεί από:

- 2.1. Κέντρο Δια Βίου Μάθησης (ΚΔΒΜ). Το ΚΔΒΜ πρέπει να διαθέτει πιστοποίηση και να είναι ενταγμένο στο σχετικό μητρώο του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού (ΥΠΑΙΘΑ). Τα προγράμματα συνήθως έχουν θεωρία και πρακτική εξάσκηση. Στο τέλος του προγράμματος παρέχεται βεβαίωση παρακολούθησης. Η βεβαίωση παρακολούθησης δεν πιστοποιεί γνώση αλλά μόνο παρακολούθηση. Γίνεται αποδεκτή η εξ αποστάσεως εκπαίδευση εφόσον το ΚΔΒΜ διαθέτει σχετική πιστοποίηση. Σε κάθε περίπτωση, η εκπαίδευση δεν θα είναι ασύγχρονη. Στη σχετική βεβαίωση παρακολούθησης εκπαίδευσης γεωτεχνικής κατεύθυνσης πρέπει να αναφέρεται ότι το ΚΔΒΜ είναι πιστοποιημένο, με αναφορά στον αριθμό του σχετικού μητρώου του Υπουργείου Παιδείας. Επίσης πρέπει να αναφέρεται το είδος της εκπαίδευσης (δια ζώσης / εξ αποστάσεως), τα μαθήματα και η διάρκειά τους.
- 2.2. Κέντρα Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (ΚΕΔΙΒΙΜ) των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (ΑΕΙ), σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 112 ν.4763/2020 (Α' 254), τα οποία είναι ενταγμένα στο Μητρώο της Γενικής Γραμματείας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Δια Βίου Μάθησης & Νεολαίας. Τα προγράμματα συνήθως έχουν θεωρία και πρακτική εξάσκηση. Στο τέλος του προγράμματος παρέχεται βεβαίωση παρακολούθησης. Η βεβαίωση παρακολούθησης δεν πιστοποιεί γνώση αλλά μόνο παρακολούθηση. Οι μέθοδοι υλοποίησης των προγραμμάτων δύναται να διαφέρουν ανά περίπτωση και να διενεργούνται εν όλω ή εν μέρει διά ζώσης ή με τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Στη σχετική βεβαίωση παρακολούθησης εκπαίδευσης γεωτεχνικής κατεύθυνσης πρέπει να αναφέρεται ο αριθμός του σχετικού μητρώου του ΚΕΔΙΒΙΜ, οι μέθοδοι υλοποίησης (δια ζώσης / εξ αποστάσεως), καθώς και τα μαθήματα και η διάρκειά τους
3. Οι απόφοιτοι των σχολών επαγγελματικής κατάρτισης Σ.Ε.Κ. γεωτεχνικής κατεύθυνσης και ΕΠΑ.Σ. του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, επιπέδου γνώσεων 3, είναι επιλέξιμοι για ένταξη στην Παρέμβαση Π3-75.1 «Εγκατάσταση Γεωργών Νεαρής Ηλικίας» χωρίς να απαιτείται επιπρόσθετη γεωτεχνική εκπαίδευση.
  4. Ως προς τα επαγγελματικά προσόντα, γίνεται αποδεκτή η ασφάλιση του υποψηφίου με την ιδιότητα του μέλους της «οικογενειακής αγροτικής εκμετάλλευσης». Αυτή δεν αφορά την έμμεση ασφάλισή του από τον γονέα του δηλαδή την κάλυψη της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης του υποψηφίου. Ο υποψήφιος έπρεπε να έχει ασφαλιστεί στον ΕΦΚΑ (να πληρώνει εισφορές) με την ιδιότητα του μέλους «οικογενειακής αγροτικής εκμετάλλευσης».
  5. Απαραίτητο δικαιολογητικό της αίτησης στήριξης είναι η βεβαίωση εγγραφής στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (ΜΑΑΕ) ως νεοεισερχομένου στον αγροτικό τομέα επαγγελματία αγρότη, που να είναι σε ισχύ, δηλαδή να έχει εκδοθεί εντός του 2024. Η ημερομηνία απόκτησης από τον υποψήφιο της ιδιότητας του «επαγγελματία αγρότη» νεοεισερχομένου στον αγροτικό τομέα, όπως αυτή αναγράφεται στην σχετική βεβαίωση του ΜΑΑΕ, δύναται να προηγείται έως και δεκαοχτώ μήνες από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στήριξης. Στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων <https://www.minagric.gr/for-farmer-2/mhtroo-agroton> είναι αναρτημένο το θεσμικό πλαίσιο σχετικά με το χαρακτηρισμό των νεοεισερχόμενων στον αγροτικό τομέα επαγγελματιών αγροτών καθώς και σχετικές πληροφορίες για τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.
  6. Για την μέτρηση των τυπικών αποδόσεων των ΕΑΕ προηγούμενων ετών θα χρησιμοποιηθούν οι τιμές των τυπικών αποδόσεων της προγραμματικής περιόδου 2014-2022, δηλαδή αυτές της 3^{ης} πρόσκλησης των νέων γεωργών (έτος 2021). Δεν προσμετράται

η τυπική απόδοση που αφορά σε: α) Βοσκοτόπους, β) Δασικά δένδρα που δεν παράγουν εδώδιμους καρπούς, γ) Φυτώρια, δ) Εκτάσεις σε αγρανάπαυση, ε) Γη που δεν εντάσσεται σε καλλιεργητική δραστηριότητα, στ) Εκτάσεις με ΑΠΕ, ζ) Θηράματα, η) Θηραματικά πτηνά, θ) Μανιτάρια που δεν καλλιεργούνται σε εντατική καλλιέργεια εντός θαλάμων, ι) οι επίσπορες καλλιέργειες.

7. Ο μέσος όρος της τυπικής απόδοσης των ΕΑΕ των ετών 2019, 2020, 2021 και 2022 δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 12.000 ευρώ (στην ηπειρωτική χώρα). Στον υπολογισμό του μ.ο. υπολογίζονται και τα τέσσερα έτη, ανεξάρτητα από το αν έχει υποβληθεί ΕΑΕ. Παραδείγματα:

	Υποψήφιος Α	Υποψήφιος Β	Υποψήφιος Γ
2019	0	8000	8000
2020	0	8000	9000
2021	13000	16500	10000
2022	13000	8000	15000
Μο	6.500 – επιλέξιμος	Μο < 12.000 αλλά το 2021 > 16000: μη επιλέξιμος	Μο 10.500 επιλέξιμος

Επισημαίνεται ότι σε κάθε περίπτωση, δεν είναι επιλέξιμος ο υποψήφιος που έχει υποβάλλει έστω και μία ΕΑΕ κατά τα έτη 2019-2022, που υπερβαίνει τα 16.000 ευρώ.

Δεν εξετάζεται η τυπική απόδοση του έτους 2023 παρά μόνο για τους/τις συζύγους.

8. Ο/Η σύζυγος της/του υποψηφίου δεν πρέπει να είναι επαγγελματίας αγρότης/αγρότισσα. Για τον έλεγχο του κριτηρίου αυτού λαμβάνονται υπόψη διάφορα στοιχεία, όπως στοιχεία του ΜΑΑΕ, στοιχεία του ΕΦΚΑ και στοιχεία της ΑΑΔΕ. Με βάση την εκτίμηση του κινδύνου δημιουργίας τεχνιτών συνθηκών, δεν είναι επιλέξιμος ο υποψήφιος σε περίπτωση που ο/η σύζυγος ήταν εγγεγραμμένος/η στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων με την ιδιότητα του «επαγγελματία αγρότη» όπως αυτή προκύπτει από τα φορολογικά έτη 2021 έως και 2023.
9. Η απαλλαγή των στρατιωτικών υποχρεώσεων δεν αφορά την αναβολή αυτών. Ο υποψήφιος είτε πρέπει να έχει ολοκληρώσει τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις έως τις 31/12/2025 είτε να έχει απαλλαγεί οριστικά από αυτές.
10. Στον υπολογισμό της τυπικής απόδοσης των 10.000 ευρώ των εκτροφών της αρχικής κατάστασης, συμπεριλαμβάνονται και τα θηλυκά αμνοερίφια τα οποία προορίζονται για ενηλικίωση και γαλακτοπαραγωγή καθώς αυτά θα έχουν καταστεί παραγωγικά έως την αξιολόγηση της αίτησης στήριξης. Δεν προσμετράται η τυπική απόδοση των αρσενικών αιγοπροβάτων καθώς και των αμνοερίφίων που προορίζονται για πάχυνση και σφαγή. Απαραίτητη προϋπόθεση οι εκτροφές αυτές να έχουν δηλωθεί στην παραδεκτή ΕΑΕ του έτους 2024.
11. Επιλέξιμες είναι οι εκμεταλλεύσεις που αξιοποιούν και δηλώνουν στην ΕΑΕ του έτους 2024 τουλάχιστον 103 κυψέλες για την ηπειρωτική Χώρα την Κρήτη και την Εύβοια, 74 για τα νησιά της Χώρας με λιγότερους από 3.100 κατοίκους και 92 για τα υπόλοιπα νησιά της Χώρας, ανεξάρτητα αν συμπεριλαμβάνουν και αγροτεμάχια ή εκτροφές.
12. Στην αρχική κατάσταση και στα προηγούμενα έτη της υποβολής της αίτησης στήριξης, τόσο για τον/την υποψήφιο όσο και για την/τον σύζυγό του/της για τον υπολογισμό της τυπικής απόδοσης των καλλιεργειών μονίμων νεαρών φυτειών χρησιμοποιείται το 50% της τυπικής απόδοσης που χρησιμοποιείται για τις φυτείες που έχουν μπει στην παραγωγή. Στην

ολοκλήρωση του επιχειρηματικού σχεδίου χρησιμοποιείται το 100% της τυπικής απόδοσης που χρησιμοποιείται για τις φυτείες που έχουν μπει στην παραγωγή.

13. Εφόσον δηλώνονται συστεγαζόμενες πτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, αυτές πρέπει να είναι αυτόνομες και ανεξάρτητες, δηλαδή απολύτως ξεχωριστές (διαχωρισμός με τοίχο) και με διαφορετικές εισόδους καθώς και διαφορετικά συστήματα τροφοδοσίας και ποτίσματος.
14. Ο υποψήφιος αξιολογείται ως εν διαστάσει εφόσον αποδεικνύεται ότι υπάρχει διάσταση πριν την ημερομηνία έκδοσης της Προδημοσίευσης της Παρέμβασης Π3-75.1, δηλαδή πριν τις 12-12-2023. Παραστατικά που επιβεβαιώνουν την διάσταση μπορεί να είναι: ασφαλιστικά μέτρα, επιμέλεια τέκνων ή κάποιο άλλο επίσημο έγγραφο δημόσιας αρχής που να φανερώνει την διάσταση. Ο υποψήφιος αξιολογείται ως διαζευγμένος αν κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης έχει εκδοθεί διαζύγιο.
15. Σε περίπτωση εκτάσεων με οινοποιήσιμες ποικιλίες αμπέλου, στην αίτησης στήριξη πρέπει να περιλαμβάνεται αντίγραφο του εντύπου πληροφοριών (καρτέλα) του υποψηφίου από το Αμπελουργικό Μητρώο με τα στοιχεία του και τα στοιχεία της αμπελουργικής του εκμετάλλευσης. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να τηρείται η αμπελοοινική νομοθεσία (αμπελουργικό μητρώο κ.τ.λ.) ιδιαίτερα όσον αφορά τη συμμόρφωση με τη απαγόρευση νέων φυτεύσεων εκτάσεων με οινοποιήσιμες ποικιλίες αμπέλου για παραγωγή οίνου χωρίς αντίστοιχα δικαιώματα φύτευσης. Στο επίπεδο της αξιολόγησης ελέγχεται η νομιμότητα φύτευσης για αγροτεμάχια με οινοποιήσιμες ποικιλίες αμπέλου τα οποία δεν απεικονίζονται στην αίτηση στήριξης του υποψηφίου και τυχόν προβληματικά αγροτεμάχια εξαιρούνται από την εκμετάλλευση.
16. Για τους ξενόγλωσσους τίτλους σπουδών, κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης πρέπει να προσκομίζεται επίσημη μετάφραση ή επίσημη αναγνώριση.

Επίσης σας ενημερώνουμε ότι, στο πλαίσιο της 1^{ης} Πρόσκλησης για την υποβολή αιτήσεων στήριξης προς ένταξη στην παρέμβαση Π3-75.1 «Εγκατάσταση Γεωργών Νεαρής Ηλικίας» του ΣΣ ΚΑΠ, το παρόν έγγραφο καθώς και άλλα σχετικά διευκρινιστικά έγγραφα αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων <http://www.agrotikianaptixi.gr/el/content/p3-751-egkatastasi-georgon-nearis-ilikias>.

**Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ**

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΑΑ
DIMITRA KAPOPOYLOU
16/02/2024 12:36
ΨΗΦΙΑΚΟ ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΟΔ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Εσωτερική διανομή

1. Γραφείο Υπουργού κ. Ε. Αυγενάκη
2. Γραφείο Υφυπουργού κ. Δ. Σταμενίτη
3. Γραφείο Υφυπουργού κ. Σ. Κελέτση
4. ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ